དཔལ་ལྡན་ཤཱཀྱ་མཆོག་གི་བསྟན་པ་

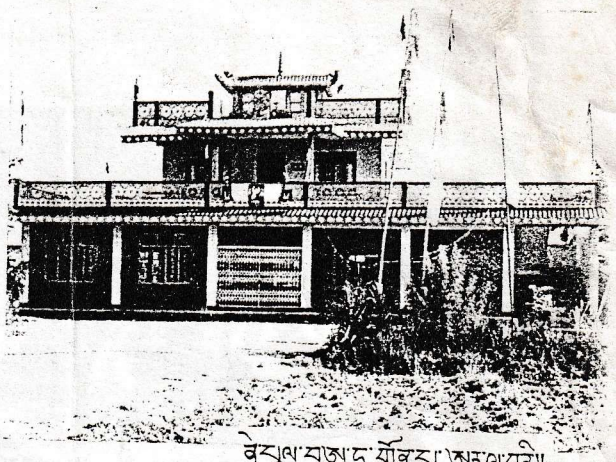

ཞེས་སྨོན་གསུངས་དུ་གོ་ཁར་ཨུད་ལེགས་སུ།།

དཀའ་རྒྱ་དེན་བོད་རྒྱ།

[དཀའ་ཡིག་དང་བོད་ཡིག]

ཀྱི་ཁྲིགས་ཁམས་ལོ་སའི་ཟླ་ཁམས

དཀའ་རྒྱ་ཞེས་ཀྱང་ཡིག་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཡུལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིག་ཚུ་ཚད་ལྡན་ཞིང་། ཡིག་ཚུ་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཡིག་ཚུ་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཡིག་ཚུ་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

དཀའ་རྒྱ་ནི་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁུལ་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཁྱབ་ཁེབས་ཡངས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། "དཔལ་ཡིག" ཞེས་པ་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། "སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚིགས།" བཞུགས་ཐུབ་ཨིང་ལུགས་ཀྱང་ཡིན།

བོད་ཀའདང་ཐུམ་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་ཚུར་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཚུ་ཨ་ཙིའི་བོད་ཡིག་ཨིན་པའི་ཐོག་ལས་ཡིག་ཚུ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཐོག་ལས་ཆོང་ཁའི་ཡིག་ཚུ་ཀྱང་ཨང་ཀྱི་ཡིག་ཚུ་ཡིན།

དཀའ་རྒྱ་ནི་ཤེས་ལྡན་ཚུ་ལུ་ཡིག་ཆ་ཚུ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཡིག་ཚུ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཡིག་ཚུ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

བོད་ཀྱི་དཀའ་ཡིག

ཀ་ཁ་ག་ང་

ཅ་ཆ་ཇ་ཉ་

ཏ་ཐ་ད་ན་

པ་ཕ་བ་མ་

ཙ་ཚ་ཛ་ཝ་

ཞ་ཟ་འ་ཡ་

ར་ལ་ཤ་ས་

ཧ་ཨ་

དཀའ་རྒྱ་དེ་ཡིག

ཀ་

ཁ་ཅ་

ག་ཆ་

ཇ་ཏ་

ཐ་ད་

ན་པ་

ཕ་བ་

མ་ཙ་

ཚ་ཛ་

ཝ་ཞ་

ཟ་འ་

ཡ་ར་

ལ་ཤ་

ས་ཧ་

ཨ་

ཆུས་ཐང་ལ་ དཀ་མང་ ཆུ་ཡི་

ལྷ་ན་དཀའ་དུ་གཏུ་ ཡང་བ་ ཐུ་ས་ཡིའི་ཆུན་ ཤེ་ ཡང་བ་དུ་གུ་དུ་ གྱམ་ ངོན་བ་རེ། །
ཀྱི་ ཨ་རེ་བ་ས་ ཤེ་ཀྱི་ཀ་རེ་ ཐ་ན་ལེ་ ཚར་སི་ ལྷེ་རི་ དོར་ ཤི་ཁམ་བ་ཨ་རེ། །
ཡང་གོར་དུ་ ཨ་ཁོར་བ་ དཔེ་ཀ་ཡ་ / ཡང་གོར་དུ་ ཁོ་ དོར་པ་ / ཁལ་ས་
ཁོར་རི་ ལྷེ་ན་ལ་བ་ གྱམ་ངོན་ཏེ་ ཤེ་ནོན་ ཤེ་ཀྱི་ ཐུ་གུ་ལ་ ཆོུ་ ཀྱི་ན་ / ཆོ་ཀ་ངང་པ་
ཆོ་ཐུ་གུ་ ཚེ་ཅེང་པ་ ཤི་བ་ ཤེ་ཀྱི་ ཐུ་གུ་ཚེ་ ཚེན་བ་ ཤུ་ལ། །

ཀེན་སིམ་ ཅ་སིམ་ ཁུ་ནོ་ཨ་རེ་
ཐུ་ང་ལ་ ཡང་ཤེ་ ཡང་གོར་དུ་
ཨོན་ཆང་ ཁང་ཤེ་ ཀྱི་ནོ་ ཨ་རེ་

ཆུལ་ཤེ་ ཨན་ན་ སར་ཡར་ ལ་ཨུ་
ཐུ་ང་ལ་ ཡང་ཤེ་ ཡང་གོར་དུ་
ཁ་ན་ནོ་ལེ་ནོ་ ཤ་ཡ་ ལ་ཨུ་

ནར་པ་ ཤང་པ་ཡི་ ཚུ་ར་ཀི་
ཁན་ནོ་ཨི་ ཁུང་་ར་ ཅི་ལ་ཨི་ནོ་
ཤེམ་ཅེ་ ཚེན་ན་ ཨ་ར་ཀེ་

ཀ་ཨོ་ ཡུ་ཤ་ ཤི་རི་ངོ་
ཚང་ཀི་ སེམ་ ཀིཀ་ཤེ་ ཆེ་ཀ་ནོ་ཐུ་
ཁོ་ཀུ་ཀི་ ཀེ་ ཆེ་ཐུ་ངོ་

ཤོང་་རི་ ཁར་ང་ ཐ་ཙུ་ངོ་
ཐུ་ང་ལ་ ཡང་ཤེ་ ཡང་གོར་དུ་
ཁལ་ཅེ་ནོ་ ཆེ་ལ་ ཐ་སུ་ངོ་

དང་གོར་ ཤ་ཨོ་ ཁོ་ཨ་སོ་ར་ ཤུ་ཆོ་ཨི་ ཨ་ཐུན་ སེལ་ལ་ གྱམ་ ཡོན་ག་ལ་
ཤུ་ཤ་ ཅུལ་ཤ་ ཀྱི་ ཅུལ་ཀུ་ ལ་མ་ ཤི་ནོ་ཨི་ ཁ་ཨུ་ངོ་

ཅ།། སངས་རྒྱས་ དེས་ སངས་རྒྱས་པའོ།།

ཇམ་བུ་ལིང་ལ་ ཡམ་བུ་ ལིང་རི་ ཀྱང་ ༢༠༡༤ ལོ་ ངོན་ཚེ་ ཀ་ པིལ་བས་ཏེ་ ཡུལ་ས་རི་ སུ་ཆོ་དན་ ཐེལ་སུ་ ། ཐེལ་ལ་ ཐེལ་ལ་ཏེ་ སུ་པ ། མ་ཡ་རེ་གི་ ཅེན་ ཟུང་ཇ་དེ་པ་དེ་ གཡུ་དུ་མི་ ། དེ་རེ་ཀུ་ནུ་ ལུམི་ཐུ་སི་ ཤུ་ཡི་ ལ་ ཁདཀ་རི་ དུར་སི་ ཚེ་པ་ དུ་ཡི་རི་ ཡང ཟུང་ཇེམ ། དུ་སིདུ་ (དེ་བ་ ལོ་གཱ་) གཱུམ་ཙེ་ དུར་ ཀཆྱི་མ་ཡ་རེ་གི་ལ གཱུ་ཇི་ལི་ཏ་ གཱུམ་ ཙོ་ནང་རི་ ཁུང་ཇེམ ། མ་ཡ་རེ་གི་ ཡ་པ་དེམ (མ་ཡེ་དུ་) རི་ནེམ་ ཀ་པིལ་བས་དུ་ ཅེན་ དེ་པ་ད་ཁ་ གཱུང་རི་ ང་ཐང་ ཇེ་ཡི་ཏོ་ དྲི་ཁྱི (ཐ་ཀ་ཡི་ཙ་) རི་ལ་ ཆུ་ཡི་ཡོ་རི་ ལུམ་ཐི་ནི་རི་ དུ་གུ (ཐ་ཡི་ས་ཁ) ཉ་ཀུ་ནུ་ ཐུང་པ་ ཀེན་ན་ ། ང་རེམ་ ཀུ་ནུ་ ཐཡ་སང་ (ན་ཡུ་རན་) ལ་ཤེ་ སིནྡྷར་ཐ་ ཀ་ཡུ་ཏ་མ་ མིན་ ཐན་ཇེམ ། ངིས་རེ་ ཀུ་ནུ་ ཡ་མ་ ཁྱོང་ཇེམ ། ལ་མ་ (ཡན་ཀིཏ་) ཏུ་ གཱུ་ཙོ་ ཙ་ཀུ་བར་དྲི་ ཐེལ་ ཡ་ གེ་ལོང་ (རཁཀུ་སི་ རོ་རེ་ལ་ ཤུ་ལ་ ཏི་སི་ ཏི་ཇེམ་) ।

ཡ་རུ་ཡ་མ་ གཡུ་ཏ་མི་ ཟུ་ཇ་ཡ་དྲི་ཙེ་ན་སི་ ཚར་ན་ ལ་ཇེ ... । ཏི་ སམ་ ཐུལ་ཡོ་ (ཡ་སར་) ཉ་ ཀུ་ནུ་ དཔལ་ ཀྱིང་ཀོ་ལ་ ར་ཧུལ་ ཐུ་ཡི་ རེ་ ཐོན་དུམ་ཐེམ ། ཅིན་དུས་ཐན་ ཆོར་ན་ ཇ་ན་ ཁོང་ གཱམ་ཇང་ ལོ་ཏུ་ གོམ་ ཞུ་ཇེམ ། ཅེ་ཀེ་ཙོ་ རུ་པ (པས་ཙོཙ་) ཨང་ ཆུབ་ ཏོང་ ཏ་རི་ གཱུལ་དུམ་ ཆ་རི་ ཁོམ་ཞུ་ཇེམ ། དུ་གུ ། གཱུ་ཀུ་ ཐུ་ཡང་ས་ སངཇུ་དོ་ ཇེམ ། ཙེ་ ཡང་ཐ་ཐུ ཁུར་ན་རི་ (ཀ་རོ་) རི་ལྷང་ཏེ་ན་ ཆུར་མ་ཙ་ཐུ་ ནང་ཞུ་པ་ཤུ་པ ། ཙུ་ཐི་ལ་ཡི་ ངོན་ཚེ་ ཏྲཝ་ ཤུ་ལ་ ཁ་ཏུ་པ་ཡི་ཙེ་ ཅེན་ལ་ ཁམ་པ་ ཡ་རེ ། སཏྲེ་ཙེ་ ཡང་ཐ་ ཐུ་ ཏུང་ལ་ དེན་ **ཐ** ཞེ་ (ཚར་ཡ་ར་ཡ་ ས་ཏུ་) ཀིན་ན་ ।

༡ ཏུ་ངལ་ དེན་པ་ (ཏུ་ཁ་སཏྲེ་)

༢ གཱུན་ཏུང་ དེན་པ་ (ཏུ་ངལ་ལ་ གཱུད་)

༣ ཐོ་གཱ་པ་ཡི་ དེན་པ་ (ཏུ་ངལ་ མ་ན་ལ་པ་)

༤ ལམ་གཱི་ དེན་པ་ (ཏུང་ལ་ ཡ་ཀ་པ་ གཱུ་ལམ་ མ་ཡི་པ་)

ཀུན་ཐང་ཐུ་ཙེ་ ཁམང་ཐུ་ སིང་ཀོད

ཇ་ན་ཇ་ཀི་

ཕུག་པ་ སིམ་ ཇ་ལི་ཙ་སེ་ ཀི་ནི་
ལིཙ་ཚ་ ཀ་ན་ལ་སི་ ཇ་ན་ཇ་ཀི་ཙ་ཀ
ཚར་ཡོང་ ཅོང་ཡོང་ སོ་སི
གཱི་ཀ་ཇ་ ཐུ་ ཐི་ཙ་སེ་ ནང་ཐན་སི
ཐུང་ཐང་ལ་ ལེང་ཙོ་ ཕུ་ཡི་སི་ཙམ
ཁམ་དེ་ ནང་ཏ་ ཐུ་པ་ ལ་སི་ཙམ
ཇ་ན་ཇ་ཀི་ལ་ རིམ་ཐི་ཙ་ ཆོ་ཡི་ ཁྲང་སི་ཙམ
ཙ་ཚུ་ ཇ་ན་ཇ་ཀི་ ཚ་ཀི་ནུ་ ཡང་ཚ་ སོ་སི
ལིཙ་ཚ་ ཀ་ཙ་ལ་ ཚི་ན་རི་ ཆེ་ རི་སི
ནེ་ཡམ་ ཡུལ་ས་ད་ ཟུང་ཙོ་ སོ་སི
སིཙ་པ་ ཐུ་པ་ཀ་དེ་ ཕུག་པ་ ཆོང་པ་ གཱི་རི་རི
ཇ་ན་ཇ་ཀི་ཙ་ལ་ ཏུ་ གཱ་རི་ ཙུ་རི་ཙ་གཱ་དེ་ད
ཐུང་ གཱི་ཀ་རི་ ཕུག་པ་ ཐིམ་
ཏ་ ཅེན་ཆོན་ ཙོང་ཀ་ཙི་ ཟུང་ཏོ་ཇི
ཐུང་ཡང་ ལ་ཚུང་ཙ་ ཐིམ་ ཙ་ཀོ་ཇི
ཡོ་ནན་ རིཀ་ཙི་ ཙོག་ཏ་ཐིམ་ ཙོ་ཀོ་ཇི ।

༢༠ཀ/༡/༡༡

རམ་ ཙ་ཁ་དུར་ ཀ་ཡང་

ཀ་ཡང་ཙུ་ཀ་ལ་ ལོ་ཙ་ཚང

ཅེ་ཙལ་ཀ་ཡང་ཙུ་ཀུང་ཟུམ་ཀ་ཡང་ ཙུ་ཀུ་ དེ་ ཅུ་ཙེ་ཀུ་ ཅུ་ཙེ་ཀ་ ཐུ་ཀ་ཙེ་ཀུ་ ཐི་ཀ་ཀེ་ལོ་ཙེ་ཀུ་ ཀོ་ཙི་ ཅེ་ཀེ་ཙོ་ ཀེ་ཙེ་ཀ་ ཙེ་ཀུ

ཀ་མང་

ཀ་མང་ ཤི་སི་ ཟླ་ཐ་ ཡེཀཔ་ ཨེ་
གོ་སི་ནུ་ དེ་གནོ་ ཨ་གོ་ཐ་ རྒྱང་ཐ་ ཀ་ཐ་ ཨེ་
ཁ་ཨི་ཨ་ གོ་སི་ ཟླ་ལ་ ཡུལ་ཨ་རི་
ཀ་རེ་ ཨ་ཨ་ཨི་ ཕྱ་ གྲོཀ་ ཁེ་ཀ་པ་ སེ་ །

རྒྱང་ལ་ ཀེ་རཔ་ ཐྲང་རཔ་ ཐནོ་ཐ་རི་
ཀ་མང་ ཀ་ཨི་ར་ ནུ་ སོ་ནོ་ ལ་ཨ་ཚི་
རྒྱང་ལ་ གྲོ་ཀ་ ལ་ཨ་ གྱོང་ ཁེཀ་པ་ཀ་
ཆྱོ་ཨི་བུམ་ ཁེཀ་སི་ ཡང་ཀམ་ བྱནོ་ནོ་ཐ་ །

ཁེཀ་སི་ གོ་སི་ ཀ་མང་ གྲོཀ་ ཀ་སི་
ཁ་རང་ཐ་ནོ་ ལ་ཐ་ ལུང་སུར་ ཁ་ཨ་ཨི་ནུ་
ཏྲང་ཀ་ ཚྭ་ ཡུལ་ ཡང་ཐ་ ཉནོ་ཐ་ ཀ་རེ་ཀ་
བྱུ་སི་ ཀ་སི་ ཨ་ཅམ་ཀ་ ཀ་མང་ ཙུ་རི་ རེ་ཏི་ནོ་ཏི་

೨೦೫೯/೨/೨೨

ཁ་ནོ་ཐི་ཐི་ཆོ་ ཇུར་ཀི་

ཇུར་ཀི་ཅེ་ ཅར་ཨ་ ཐ་ཨི་ཅེ་ ཁྲར་ཝ་
ཀ་མང་ ཝུ་ཨ་ གླང་ཨེ་ ཅེ་
ཀོར་ཀོར་ ཡར་ཀེ་ ཉང་ཨ་ཨི་ཆོ་
ཇུ་ནེ་ལེ་ གྲྭམ་ ངོན་ཇི་མ་སྤེ་
ཀོར་ལ་ཆོ་ཨ་ ཆི་རི་ཆོ་ ཨར་ཀི་
གྲྭལ་ཁ་ཨ་ རེནོ་ གྲྭལ་ ཆི་མ་རི་ ཅེ་ཆོ་
སུང་ཅེ་ ཀམ་གེ་ ཟེམ་ཅེ་ ཀམ་གེ་
ཇུར་ཀི་ལ་ ཁོ་རི་ནུ་ནོ་ ཟེམ་ཟ་ ཁ་ཐ་རེམ་
ཀ་ཁ་ཨི་ ཡང་ཨ་ ཀེ་ཨི་ཆོ་ ཀེ་ཀུ་ ཚེནོ་ཡ་
ཁེཀ་པི་མི་ གོ་ངོ་ཨ་ ཆོ་ ཨར་ཀི་
ཨ་ཤེ་ཨ་ ཨ་གོ་ཨ་ ཆང་མ་ ཅང་

ཀ་རེམ་ རེ་ཀོ་ཇི་ ཅང་ཅེ་
ཀ་རེམ་ གོ་ཀོ་ཇི་ ཅང་ཅེ།།
ཟྱི་ཐ་ མིཁ་མ་ ཀ་མང་ ནུ་ཟུ་ཀོ་ཏ་ ཏྲི་སུ་ལི་

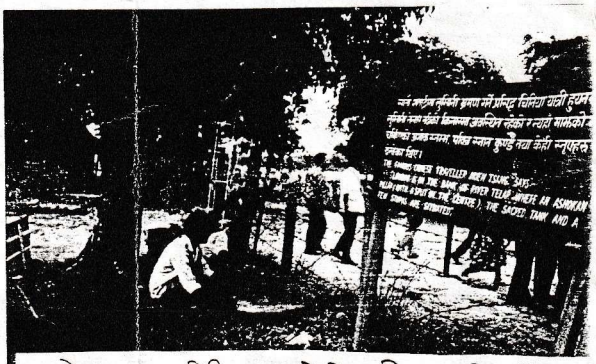

སཁར་ཡྱོ་ ཐྲེང་སཁ་ ལུལ་བིནི་ལ་ ལྷུལ་ཏེ་ནེ་ ཨནི་དེན་ ངཨི་ཤེ་ ཙོར་ཚི་མ་ཏང་
ལ་ ཡུང་ས་ དཀ་ཅེ་དཚོ་ཁཚབ་ དུགུལ་ཁུར་ ཁྲུར་ ཟླུ་ཐབ་ ཟླུང་ཟླུང་ ཨ
ས་ ཐྲི་ཐ་ ཏྲབ ཚུལ།

ཀ་མང་ ཐྲང་རཔ་ ཇོམ་ན་

སོ་ཀ་ར་ཏི་ལ་ ཆེཔ་ཐ ཡམ་བྱ ཆེ་རང་ ཡུལ་རི་ སོམ་རེ་ དོ་ན་
ལ་ ཁ་རཔ་ དོང་རཔ་ ཐྲང་རཔ་ ཐེན་ ཀེ་རཔ་ཀྱི་ ལེང་ཚོ་ ཕྱལ་ཏ་ ཐྱེ་ཁ
ན་ ཀ་སི་ཇི་ཤ་ ཚུ་ལ་ ། ཇོམ་ན་ཡམས་བྱེ་ཡ་ལ་ ཐྲང་རཔ་ ཀེ་རཔ་ ཁེན་ར
ཚོ་ ཀུ་ཐྱི་ཡེ་ལ་ཚེ་ཐེ་ཡལ་ ཀ་མང་ ཀེ་བྱང་ལ་ ཙོ་ཆོ་ ཡལ་ནེན་ ཡར་ཟུ་ར
མང་ལ་ ཙོ་ཆོ་ཏང་རི་ཀ་ཏ་ ལ་ཆི་ན་ཏ་ ། ཇོམ་ན་རི་ ཆེ་ཡལ་ ཡུལ་ཟ་ལ
ལུང་ ཉིམ་ལ་ རི་ཀང་ཀུ་ ར་ཚེ་ཆ་ཡ་ ནུ་ཕྱ་ཀོང་ ར་ཟུ་ཕྱ་ ཀ་རེ་ ཡུལ
མང་ ཀམ་ཏ་ ཀན་ཏ་ ཀན་ཟུམ་ ཇུ་ཀུ་ ཆུཔ་ ཀ་ཡ་ལ་ ཀམ་ཚོར་ཟུ་ལ

ངེ་ནང་ཆུ་ཁ་གདེ་ཨེཁ་རྩེ་ཀོག་ཆུ་ ཏ་ཨང་སྒོ་ཏ་ཐྲེ་ཁ་ཁམ་རེ་ཆུ། TAM HIG

Ka	Kha	Ga	na	Nya
Ca	Cha	Za		
Ta	Tha	Da		
Ta	Tha	Da	na	
Pa	Pha	Ba	Ma	
Ya	Ra	La	Wa	
Sa	Sha*		Syha*	Ha
VOWEL Elements				
a	i	u	e	o

*HEAVY LETTERS

ZAMBULING Monthly Collection
Vol. 1, No. 1, January 1998.
Edited & Published by : Azit Man Tamang, Editor : Lama, Dharma Raj Tmanag & R.B. Tamang P.O.Box. 11640, Kathmandu. Phone : 256635